

Gemeenteraad Leusden

Zaaknummer: Uw brief van: Uw kenmerk: Behandeld door: Verzonden:
A. van Roshum

Onderwerp: Notitie bij Kadernota 2025 – Structurele uitbreiding FTE's Lariks

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aanleiding

In de kadernota 2025 is de volgende tekst opgenomen met betrekking tot genoemd onderwerp:

De raad heeft op 23 mei 2024 besloten om voor 2024 een incidenteel budget van € 270.000 aan Lariks beschikbaar te stellen om bestaande financiële knelpunten voor dat jaar op te lossen. De structurele knelpunten vanaf 2025 zijn, voor zo ver deze onvermijdelijk, onuitstelbaar en onontkoombaar zijn, verwerkt in de Voorjaarsnota. Bij het al dan niet structureel honoreren van de door Lariks boven formatief aangestelde formatie ad € 340.000 (4 fte x € 85.000) is er een keuzemogelijkheid die wordt meegenomen in de integrale afweging voor nieuw beleid (zie raadsvoorstel 160366).

Bij de kadernota 2025 zal de politiek bestuurlijke afweging moeten worden gemaakt tussen enerzijds het alsnog honoreren van de eerder buiten de financiële kaders aangetrokken formatie, dan wel het weer terugbrengen van de boventallig aangestelde formatie.

In het genoemde raadsvoorstel zijn argumenten opgenomen om de formatie uit te breiden. Eveneens is aangegeven wat de risico's zijn bij het terugbrengen van de extra aangenomen medewerkers. Deze argumenten en risico's worden in deze memo, die als bijlage dient bij de kadernota, ook benoemd.

Ontwikkeling Lokale wijkteams

Er komt de komende periode veel op gemeenten af in het sociaal domein: de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, het Integraal Zorgakkoord, Gezond, Actief Leven Akkoord, het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, de Doorcentralisatie Beschermd Wonen, et cetera. Het laten slagen van deze programma's vergt een basis waarin dit kan landen: Een goed werkende toegang en lokale teams.

Een belangrijke rode draad in deze akkoorden is dat **gemeenten zorgdragen voor een laagdrempelige toegang tot ondersteuning die gemeenten binnen het sociaal domein verstrekken. Ook staan zij aan de lat voor krachtige, goed bereikbare lokale teams¹** die aanwezig zijn op plekken waar inwoners van nature komen, direct hulp bieden en, als nodig, schakelen met gemeentelijke afdelingen, collectieve voorzieningen en aanvullende

---

¹ [Microsoft Word - Richtinggevend kader toegang lokale teams en integrale dienstverlening \(vng.nl\)](#)

expertise. De teams vormen voor inwoners het vertrouwde gezicht en blijven aanspreekpunt zo lang als nodig.

De rode draden uit de akkoorden zijn samen te vatten in de volgende drie waarden: onze gemeentelijke toegang en lokale teams zijn **1) dichtbij**, **2) werken integraal**, en **3) met mandaat**.

Ook gemeente Leusden heeft zich aan deze landelijke programma's en actielijnen gecommitteerd en zal daarom zorg moeten dragen voor een goede en verantwoorde doorontwikkeling van Lariks zodat het in staat is deze (extra) taken op een kwalitatief goed niveau uit te kunnen voeren.

Lariks

Zoals in het raadsvoorstel verwoord en inzichtelijk gemaakt is de instroom bij Lariks de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen. Diverse oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- **Groei Wmo:** vergrijzing, langer zelfstandig thuiswonen, van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis;
- **Coronaeffect:** met name m.b.t. opvoeden en opgroeien ook in relatie tot onderwijsprestaties;
- **Mentale gezondheid:** toename (v)chtscheidingen, prestatiedruk, problematisch socialmediagebruik, schooluitval

Ondanks deze toename is Lariks in 2023 in staat geweest alle nieuwe aanmeldingen binnen de reguliere doorlooptijd af te handelen. De substantiële toename van de vraag heeft niet geleid tot wachtlijsten of wachttijden.

Door het weer terug brengen van de formatie naar de situatie van 2022 zullen er gegarandeerd wachtlijsten en gaan ontstaan.

Tevens leidt het tot:

- Toename werklust consultants. Kwaliteit ondersteuning kan in gevaar komen. Door minder FTE's neemt niet automatisch de hoeveelheid werk af.
- Discussie om bepaalde taken te verminderen danwel stop te zetten met als gevolg dat beoogde resultaten uit het beleidskader Sociaal domein waarschijnlijk bijgesteld moeten worden;
- Ontevreden inwoners;

Kwantitatief

De huidige caseload per 1 fte is momenteel gemiddeld 43 cliënten. Bij driekwart daarvan is de consultant de zogenaamde hoofdaannemer, bij het overige is hij/zij zaakondersteuner. Ook als zaakondersteuner kan je behoorlijk druk zijn met een casus. Bij echtscheidingen zijn de werkzaamheden evenredig onder beide consultants verdeeld.

Vanuit het project 'Verantwoorde Caseload' vanuit Movisie is een bandbreedte geformuleerd van het aantal zaken per FTE. Deze zit tussen 33 en 47 casussen. Afhankelijk van de weging van de casus kan je 'volzitten' met 33 zaken, er zijn ook momenten dat er meer opgepakt kan worden.

Op het moment dat de beoogde structurele uitbreiding niet plaatsvindt levert dat per direct een forse wachtlijst op van om en nabij 8 weken. Wanneer 1 FTE wegvalt ontstaat er een wachtlijst van 43

‘Taakstelling Lariks’

De zorgbehoefte en bijbehorende kosten blijven de komende jaren stijgen, verder dan de toename in 2023 die leidde tot de huidige formatie-uitbreiding. Deze trend roept de vraag op wat Lariks zelf kan doen om deze kostenstijging te beperken.

Een oplossing hiervoor ligt in het gemeentelijk beleidskader Sociaal domein. Lariks implementeert hier al deels onderdelen van en bereidt verdere uitvoering voor. De kern is om duur maatwerk zoveel mogelijk collectief aan te pakken, een proces dat ‘collectiveren’ heet, gecombineerd met ‘normaliseren’. Dit betekent dat we als samenleving niet verwachten dat de overheid of specialisten alle problemen oplossen.

Verwacht wordt dat deze aanpak verdere kostenstijgingen kan compenseren. Hoeveel deze compensatie daadwerkelijk zal zijn hangt af van de vraagontwikkeling die voor 2025 en verder nog onzeker is. Zeker is dat Lariks en gemeente Leusden hier gezamenlijk op sturen. Het implementeren van collectiveren en normaliseren is de belangrijkste opdracht voor Lariks in 2025, in samenwerking met de gemeente.

‘Trechterfunctie’ van Lariks

De afschaling van specialistische zorg door ketenpartners, zoals het stoppen van drangtrajecten door SAVE/VT of mogelijke wachtlijsten bij de specialistische zorg zorgen er voor dat inwoners bij Lariks terechtkomen. Lariks biedt noodzakelijke hulp, inclusief overbruggingszorg, om escalatie te voorkomen. Beide ontwikkelingen zorgen voor toenemende druk op Lariks.

Nieuwe taken Lariks

Zoals aangegeven zal Lariks de komende jaren doorontwikkelen waarbij het niet uitgesloten dat zij nieuwe taken erbij zal krijgen. Op korte termijn gaat het daarbij om taken met betrekking tot inburgering en veiligheid.

Het uitgangspunt daarbij is ‘geld volgt werk’. Daarbij kijken we zorgvuldig naar onze begroting. Taken die bijvoorbeeld nu elders zijn belegd en die t.z.t. door Lariks uitgevoerd zullen worden betekent in feite een verschuiving van middelen. Dit heeft met name betrekking op inburgeringstaken en taken met betrekking tot veiligheidschascuistiek. Ook zullen er vanuit andere programma’s (bijvoorbeeld IZA) middelen beschikbaar kunnen komen om extra taken te kunnen doen. Het is daarbij echter niet uitgesloten dat voorinvestering noodzakelijk is.

Conclusie

Vanwege de aanzienlijke toename van de instroom en de verwachte extra taken in het sociaal domein is structurele inzet van de extra FTE’s noodzakelijk. Zonder deze inzet zullen wachtlijsten toenemen, de werklast voor consulenten groeien en de kwaliteit van de ondersteuning verslechteren. Structurele financiering is essentieel om deze uitdagingen effectief aan te pakken en de doorontwikkeling van Lariks te waarborgen.

Met vriendelijke groet,
Marleen Treep

Wethouder

